

اطلس مصور

گیاهان دارویی آذربایجان

شناسایی، محل رویش، زمان برداشت و خواص

انواع گیاهان دارویی آذربایجان

با همکاری منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

مؤلفان: عقیل گل محمدی - کاظم گیلانی - ربیعہ درویش زاده

سرشناسه	گل محمدی، عقیل، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	اطلس مصور گیاهان دارویی آذربایجان؛ شناسایی، محل رویش، زمان برداشت و خواص انواع گیاهان دارویی آذربایجان/ مولفان عقیل گل محمدی، کاظم کیانی، رقیه درویش زاده، با همکاری منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی.
مشخصات نشر	تبریز: آذربایجان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهر	۲۹۶ ص.: مصور (رنگی).
شابک	978-600-941-78-1-0
وضعیت فهرست نویسی	غیا
موضوع	گیاهان دارویی - ایران - آذربایجان شرقی - اطلس ها
شناسیه افزوده	کیانی، کاظم، ۱۳۲۸ -
شناسه افزوده	درویش زاده، رقیه، ۱۳۶۴ -
شناسه افزوده	درویش زاده، رقیه، ۱۳۶۴ -
رده بندی کنگره	۹۳/۴۸/۴۸
رده بندی دیویی	۶۳۴.۹۵۵۳۲
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۷۴۲۲

دفتر انتشارات آذربایجان - تبریز (۰۴۱۱)
فاکس: ۵۵۵۳۶۹۹ - ۰۹۱۴۴۱۷۷۵۰۵

نام کتاب: اطلس مصور گیاهان دارویی آذربایجان
 مؤلفان: عقیل گل محمدی - کاظم کیانی - رقیه درویش زاده
 چاپ: اول سال: ۱۳۹۳ تعداد صفحات: ۲۹۶
 قطع: وزیری قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال
 شابک: ISBN:

978-600-941-78-1-0

۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۷۸-۱-۰

سایت اینترنتی: www.zargalam.com ایمیل: info@zargalam.com

حق چاپ و انتشار دائم محفوظ است به انتشارات آذربایجان

نشانی: تبریز - خیابان امین - پاساژ ولیعصر - همکف پلاک ۱۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۳۶	افسطين کير	۱۰	آسه
۳۷	اقاقيا	۱۱	آفتاب پرست
۳۸	انار وحشی	۱۲	آقچه
۳۹	انجبار	۱۳	آلو
۴۰	انجير	۱۴	آلوجه
۴۱	انگشته ريتکا	۱۵	آلوتک
۴۲	انگور	۱۶	آمال
۴۳	ايسون بری	۱۷	آنجل کولا
۴۴	اورچيا	۱۸	ابو خلسا
۴۵	ايرسا	۱۹	ابهل
۴۶	بابا آدم	۲۰	اذن الارنب
۴۷	بابونه اصفر	۲۱	اردوج
۴۸	بابونه اقحوان	۲۲	اردیل
۴۹	بابونه زرد		ازگیل
۵۰	بابونه نارنوم	۲۴	اسبروله معطر
۵۱	بابون کير	۲۵	اسپرس
۵۲	بادرنجيو	۲۶	اسپرک
۵۳	بادنجان بری	۲۷	اسيره
۵۴	بارانک	۲۸	اسفرزه
۵۵	بارهنک	۲۹	اسفند
۵۶	بداغ جنگلی	۳۰	اسقولوقندريون
۵۷	برگ نو	۳۱	اسطوخودوس
۵۸	برنجاسف	۳۲	اسکيل
۵۹	بزير	۳۳	اشتر خار
۶۰	بسفایج	۳۴	اشنه
۶۱	بکوری	۳۵	افسطين بحری

۹۱	ترخون	۶۲	بلوتر
۹۲	ترشك	۶۳	بلوط
۹۳	تلخ بیان	۶۴	بلوط الارض
۹۴	تمشك	۶۵	بلوطه
۹۵	توت	۶۶	بنفشه
۹۶	توت الثعلب	۶۷	بنگ دانه
۹۷	توت فرنگی وحشی	۶۸	بولاغ اسی
۹۸	تودری	۶۹	بومادران
۹۹	تیل مایی	۷۰	به
۱۰۰	ثعلب	۷۱	به وحشی
۱۰۱	جبل	۷۲	بید مجنون
۱۰۲	جعه کاجی	۷۳	بید گیاه
۱۰۳	جنیستا	۷۴	بیدمشك
۱۰۴	چانلانفوش	۷۵	پارانسیلا
۱۰۵	چوبک	۷۶	پای خر
۱۰۶	چلمه	۷۷	پرسیاوشان
۱۰۷	حشیش میمی	۷۸	پروانش
۱۰۸	حشیش خنجر آبی	۷۹	پنج انگشته خزنده
۱۰۹	حشیش الماس	۸۰	پنیرك
۱۱۰	حشیش النور	۸۱	پولیکا
۱۱۱	حلبوب	۸۲	پونه کوهی
۱۱۲	حی عالم	۸۳	پیربهار
۱۱۳	خار بز	۸۴	پیرو
۱۱۴	خارخاسك	۸۵	تاتوره
۱۱۵	خاکشیر	۸۶	تاتوره علفی
۱۱۶	خاماسوقی	۸۷	تاج الملوک
۱۱۷	خانتیو	۸۸	تاج خروم وحشی
۱۱۸	خرفه	۸۹	تاجریزی بیج
۱۱۹	خطمی	۹۰	تاجریزی سیاه

۱۴۹	زنیق	۱۲۰	خفج
۱۵۰	زنجیل شامی	۱۲۱	خلر
۱۵۱	زوقا	۱۲۲	خلنگ
۱۵۲	زیره کوهی	۱۲۳	خیارخر
۱۵۳	زیره وحشی	۱۲۴	دارشیشعان
۱۵۴	سان سوریا	۱۲۵	دارواش
۱۵۵	سذاب	۱۲۶	دغداغان
۱۵۶	سراجیه	۱۲۷	دست بر
۱۵۷	سرخدار	۱۲۸	درخت گز انگین
۱۵۸	سرخس تر	۱۲۹	دم اسب
۱۵۹	سرو	۱۳۰	دم شیر قلبی
۱۶۰	سعد	۱۳۱	دیو آلبالو
۱۶۱	سفید مازو	۱۳۲	ذوخمسه الاوراق
۱۶۲	سگ زبان	۱۳۳	رازیانه
۱۶۳	سماق	۱۳۴	رازیانه رومی
۱۶۴	سنای کاذب	۱۳۵	راسن
۱۶۵	سنن الطیب	۱۳۶	رتم
۱۶۶		۱۳۷	رجل الاسد
۱۶۷	سنجد	۱۳۸	رزماری
۱۶۸	سیاه بید	۱۳۹	رشدک
۱۶۹	سیاه توسه	۱۴۰	روناس
۱۷۰	سیاهدانه	۱۴۱	زالزالک
۱۷۱	سب	۱۴۲	زبان گنجشک
۱۷۲	سیب وحشی	۱۴۳	زبان گنجشک کاذب
۱۷۳	سیرک	۱۴۴	زر آوند
۱۷۴	سیراب	۱۴۵	زرد آلو
۱۷۵	سیراب نهري	۱۴۶	زردان
۱۷۶	شالک	۱۴۷	زردشک
۱۷۷	شاه بلوط	۱۴۸	زغال اخته

۲۰۷	فالپ	۱۷۸	شاه پسند وحشی
۲۰۸	فراسیون آبی	۱۷۹	شاه توت
۲۰۹	فراسیون اسود	۱۸۰	شاهتره
۲۱۰	فراسیون سفید	۱۸۱	شاهسپر
۲۱۱	فشقه	۱۸۲	شبدر
۲۱۲	فک	۱۸۳	شفت
۲۱۳	قنا	۱۸۴	شقایق سبزه
۲۱۴	قرصنه	۱۸۵	شکاعی
۲۱۵	قرن الایل	۱۸۶	شلم
۲۱۶	قرن الغزال	۱۸۷	شمشاد رسمی
۲۱۷	قصیب الذهب	۱۸۸	شمعدانی
۲۱۸	قطرم	۱۸۹	شوک النصارا
۲۱۹	قطف	۱۹۰	شوکران
۲۲۰	قلب	۱۹۱	شوکه البواسیر
۲۲۱	کبک	۱۹۲	شوید
۲۲۲	کریون صغیر	۱۹۳	شیر پنیر
۲۲۳	کج	۱۹۴	شیرین بیان
۲۲۴	کیضرم	۱۹۵	شیطرج
۲۲۵	کیطران شرکران	۱۹۶	عدس آبی
۲۲۶	کاسر الحیجر	۱۹۷	عروسک پشت پرده
۲۲۷	کاسنی	۱۹۸	عشقه
۲۲۸	کاهوی مقارلی	۱۹۹	علف بواسیر
۲۲۹	کاهوی رحشی	۲۰۰	علف دندان
۲۳۰	کبوده	۲۰۱	علف شوره
۲۳۱	کبیج	۲۰۲	علیق
۲۳۲	کشان	۲۰۳	عین الجمل
۲۳۳	کرفس آبی	۲۰۴	عینون
۲۳۴	کرکاش	۲۰۵	غافث
۲۳۵	کرمازو	۲۰۶	فاشرا

۲۶۴	گوش موش	۲۳۶	کرونیلا
۲۶۵	گون	۲۳۷	کلبور
۲۶۶	گیاه نوروزی	۲۳۸	کلپوره
۲۶۷	لاله سرنگون	۲۳۹	کلهو
۲۶۸	لیسان	۲۴۰	کماذریون
۲۶۹	لبلاب الارض	۲۴۱	کوکناز
۲۷۰	لسان الثور	۲۴۲	کوله خاس
۲۷۱	ماش	۲۴۳	کاشیش
۲۷۲	محب	۲۴۴	کاو
۲۷۳	مخلصه	۲۴۵	گرموک
۲۷۴	مرار زرد	۲۴۶	گزنه
۲۷۵	مرزنجوش	۲۴۷	گزنه سفید
۲۷۶	مرموک	۲۴۸	گل آفتاب پرست کاد
۲۷۷	مریم گلی	۲۴۹	گل آفتابگردان
۲۷۸	میم نخودی	۲۵۰	گل انگشتانه
۲۷۹	مشط الراعی	۲۵۱	گل حسرت
۲۸۰	مندار	۲۵۲	گل زبان پس قفا
۲۸۱	مندار سفید	۲۵۳	گل زیبا
۲۸۲	نارون	۲۵۴	گلکس ستاره ای
۲۸۳	ند	۲۵۵	گل سرخ
۲۸۴	نسترن	۲۵۶	گل گندم
۲۸۵	نعناع	۲۵۷	گل مغربی
۲۸۶	هزار برگ آبی	۲۵۸	گل همیشه بهار
۲۸۷	هفت بند	۲۵۹	گللابی
۲۸۸	هفت کول	۲۶۰	گلپر
۲۸۹	هندوانه ابوجهل	۲۶۱	گلرنگ
۲۹۰	هوفاریقون	۲۶۲	گورگال
۲۹۱	یونجه	۲۶۳	گوش خرگوش

بسم الله الرحمن الرحيم

منطقه آذربایجان به علت شرایط جوی و اقلیمی خاص و طبیعت ویژه، دارای گیاهان دارویی بسیار ارزشمند و مفیدی باشد و همچنین دارای سوابق روشن در پرورش محصولات کشاورزی، خصوصاً گیاهان دارویی است. امروزه تأثیر منفی گیاهان دارویی بر یکپارچگی پوشیده نیست و همین امر به تنهایی کافایت تا حد آشنایی نمی تواند و تحقیق و پژوهش در این زمینه انجام دسیم و مطمئن آذربایجان شرقی با قابلیت های ویژه خود می تواند به قطب پرورش گیاهان استراتژیک دارویی تبدیل شود.

گیاهان دارویی از ارزش و اهمیت خاصی در تانین بهداشت و سلامتی جوامع هم به لحاظ دین و به هم به تنگنری از بیمارستان پرورده و بسته، این بخش از منابع طبیعی قدیمی همای بشماره و یکی از مهمترین منابع تامین غذائی و دارویی بشر در طول نسلها بوده اند. از نظر نظریات علمی، گیاهان اهمیت فراوانی در توسعه جوامع داشته اند و تحقیقات وسیعی برای یافتن فرآورده های طبیعی دارویی گیاهی در طول تاریخ انجام شده اما نکته حائز اهمیت اینجا است که تنها کمتر از ۱۰٪ از مجموع ۲۵۰۰۰ گونه گیاهی جهان برای پیش از یک عملکرد زیست شناختی، شیمیائی و مورد استفاده قرار گرفته اند. به عبارت دیگر بر اساس آمارهای منتشره توسط WHO، تنها ۳۵ تا ۷۰ هزار گونه گیاه دارویی در حول جهان برای معادل یک یا چند بار مورد صرف نظر گرفته است. در حال حاضر ۲۵٪ از داروهای موجود، مشت گیاهی دارند و ۱۲٪ داروهای نیز از منابع میکروبی ساخته شده اند. به تازگی تولید داروهای گیاهی در جبهه بسیار بالایی قرار گرفته است. در سال ۱۳۵۰ گونه گیاه دارویی در جنگلهای استوایی جهان یافت می شود. ارزش اقتصادی و تجاری گیاهان دارویی فعالیتها در زیاده است. در بعضی آمارها ارزش تجارت جهان گیاهان دارویی بالغ بر ۴۳ میلیارد دلار در سال برآورد شده و طی آمار منتشره فروش فرآورده های گیاهی در سال ۱۹۹۷ بالغ بر ۲۴/۳ میلیارد دلار آمریکا بوده است.

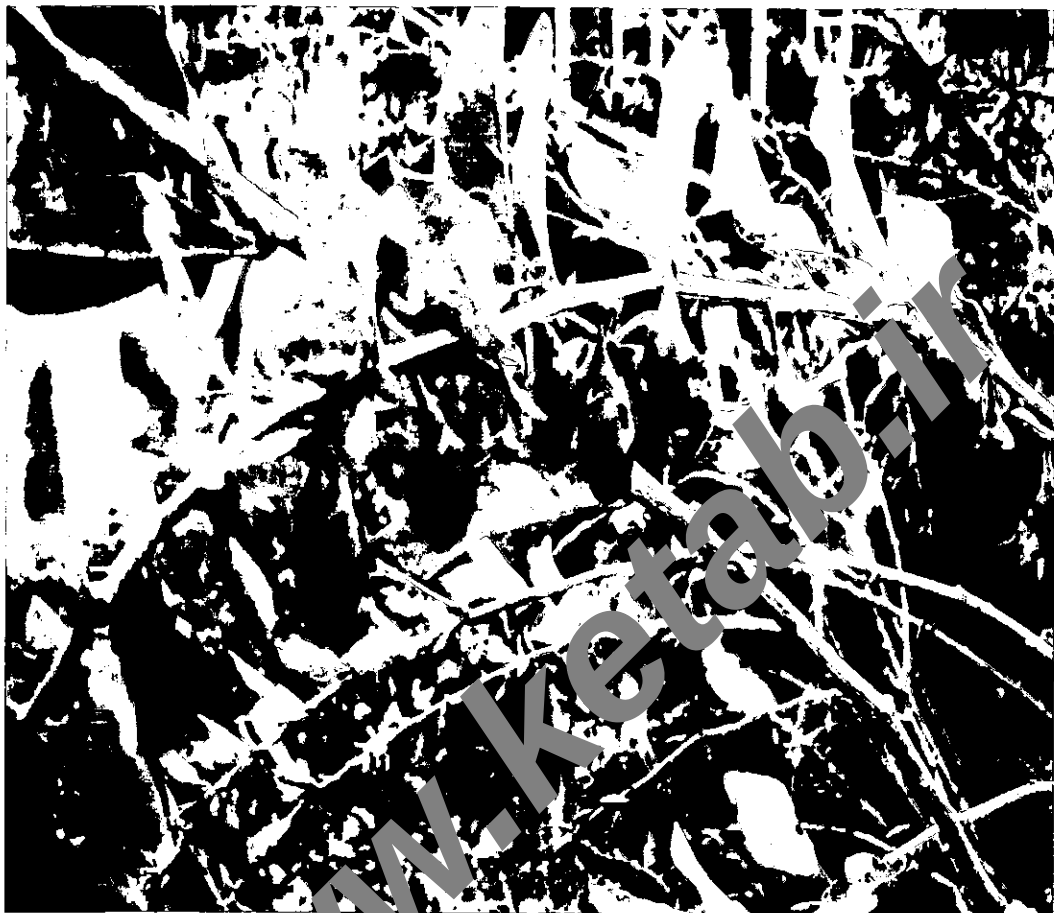
گرایش عمومی جامعه به استفاده از دارو و درمانهای گیاهی و به طور کلی در درجه اول به طبیعت سالمی، انحصار به افزایش بوده و مهمترین علل آن، اثبات اثرات مخرب و جانبی داروهای شیمیائی از یک طرف و ایجاد آلودگیهای زیست محیطی که گروه از آنها را تهدید میکنند از سوی دیگر بوده است. بیش از ۸۰٪ مردم آلمان و برزیل ۷۴٪ انگلیس متایل به استفاده از درمانهای طبیعی گیاهی دارند. ضمن اینکه طبق آمار سازمان بهداشت جهانی بالغ بر ۸۰٪ مردم آسیای جنوب شرقی به ویژه در کشورهای در حال توسعه و نواحی فقیر در استفاده محدودترین نیازهای درمانی خود را از گیاهان دارویی تانین میکنند. از سوی دیگر گیاهان دارویی جزء ذخایر منابع طبیعی و زیست محیطی و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود. از نظر تاریخی، گیاهان دارویی از زمانهای بسیار دیرینه مورد استفاده بوده و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود. از نظر تاریخی، گیاهان دارویی از زمانهای بسیار دیرینه مورد استفاده بوده و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود.

استفاده مطلوب، منطقی و بین از این منابع که به لحاظ فناوری بسیار کم هزینه تر و ساده تر از صنایع دارویی شیمیائی است. می تواند منجر به تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود. از نظر تاریخی، گیاهان دارویی از زمانهای بسیار دیرینه مورد استفاده بوده و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود. از نظر تاریخی، گیاهان دارویی از زمانهای بسیار دیرینه مورد استفاده بوده و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود. از نظر تاریخی، گیاهان دارویی از زمانهای بسیار دیرینه مورد استفاده بوده و به عنوان یک منبع طبیعی برای تولید داروهای گیاهی و فرآورده های گیاهی در نظر گرفته می شود.

سلامت کل محمدی (زمنان ۱۳۹۲)

سلامت کل محمدی (زمنان ۱۳۹۲)

آسه

زمان برداشت: پس از رسیدن میوه

نام های دیگر: خولان - باکس ثرون

مشخصات ظاهری: آسه، درختچه ای است به ارتفاع ۲ تا ۵ متر و دارای شاخه های فشرده و ان که برگهای آن بیضوی دراز، نوک تیز و گلهای آن به رنگ بنفش روشن و واقع در کنار برگهاست. میوه گویشت دار و بیضوی دارد که پس از رسیدن به رنگ قرمز یا نارنجی در می آید. آسه به حالت وحشی در منطقه وسیعی از اروپا، آسیا (از جمله ایران) و ... پراکنده شده است.

خواص: در موارد زیر از آسه، استفاده درمانی به عمل می آورند: زیاد کردن ادرار - بی خوابی - یبوست - اخلاط - تشنج - سیاه سرفه - سرفه های تشنجی - قاعدگی - بواسیرهای خونی - آب آوردن انساج - تقویت نیروی جنسی - تقویت بینایی و ...

محل رویش: جنگل های ارسباران و ...